

ТОШКЕНТ

ОВОШКОДАМ ОЛИШ СОНДА

ШАХАР
ЖЕХМОИЙ-
СЕСИЙ
ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чижа бошлаган

№ 17 (9.514) 2001 йил 9 февраль, жума ◆ Сотувда эркин нархда

Алишер Навоий даҳосига таъзим

БУГУН

улуғ шоир ва мутафаккир, ғазал мулкининг султони ҳазрат Алишер Навоий таваллудига 560 йил тўлди.

Ана шу муборак ва кутлуғ сана муносабати билан мамлакатимиз ва унинг пойтахти Тошкент шахрида улуғ бобокалонимиз Алишер Навоийнинг хаёти ва ижодига бағишланган бири-биридан ўлган-баранг тадбирлар, адабий-музыкىй кечалар ўқазилмоқда. Мәърифат масканларида, олий ўкув юртларида, мактабларда улуғ шоир ижодига бағишланган турли анжуманлар бўлиб ўтмада.

Тошкент шахар ҳокимилиги томонидан кабул килинган қарорга мувофиқ пойтахтимизда Алишер Навоийнинг таваллуди муносабати билан аънавий Навоийхонлик кунлари ўқазилмоқда. Ана шу ишга мутасадди бўлган ташкилотлар Навоийхонлик кунлари муносабати билан ўқазилиши керак бўлган барча тадбирларни юкори савида уюштироқмода.

БУГУН

эрталабданоқ улуғ бобокалонимиз номи билан атапчичи Узбекистон Миллий бояғи одамлар билан гавжум бўла бошлади. Шаҳар жамоатчилиги вакиллари, пойтахтимизда меҳмон бўлиб келган кишилар, олимлар, шоир ва ёзувчilar, талаба ёшлар улуғ Алишер Навоий даҳосига таъзим бажо айлаш учун бу ерга келдилар. Анвойи гуллар улуғ бобомиз хайкали пойига кўйилди.

Бу ерда сўзга чикканлар ҳазрат Алишер Навоийнинг хаёти ва ижоди хакида, у колдирган бебоҳо маънавий мерос тўғрисида, шоир аспарларининг янги кирраларни очиб беришга бағишланган имилий таддикотлар хусусида, хуласа ҳазратнинг миллий ва умумбашарий гоялар билан йўргилган ҳар бир асарининг ҳалкимиз, айниқса, ёшлар маънавиятини янада юксалитириш, баркамол аводони тарбиялаб, вояга ётказишдаги бекиёс ўрни хакида тўлиб-тошиб гапиришада. Шундан кейин бу ерда бошланган тантаналар пойтахтимиздаги яна бир сўлим гўша – Шоирлар хиёбонига кўчди. Бу ерда маънавиятни ёзувчilar Алишер Навоийнинг бой ижодий мероси тўғрисида сўзладилар. Шунгандек, Узбекистон Езувчilar ўшумасида ўқазилсан «Алишер Навоий – узбек адабётининг асосчиси» деб номланган имлий-амалий конференцияда ҳам улуғ шоир ва мутафаккиринг яратган аспарлари ҳакида атрофлича сўз борди.

Бугунги куннинг файзи ва шукухи чиндан ҳам ўзгача. Чунки ҳаммамиз бугун улуғ бобомиз Алишер Навоий таваллуд топган куннинг 560 йилликигина кatta шодиена билан нишонламоқдамиш. Мамлакатимиз ва унинг пойтахтида бўлиб ўтайдиган ва давом ётасган тадбирлар шубъи фикримизнинг янада тасдиғидир. Зеро, улуғ шоирнинг «Эл нетиб топгай меним, мен ўзимни топмасам», деган сўзлари ҳалқимиздан бугунги миллий ўзлигни англаш жараённида ўз тасдиғини топмодка.

Тадбирларда Президентнинг давлат маслаҳатчиси Х. Султонов ва Тошкент шахар ҳокими К. Тулагоновлар иштирок этишиди.

Буюк мутафаккир руҳига ёхтиром

• Тошкент шахар Ички ишлар бош бошкармаси ташабbusi билан Алишер Навоий номли Давлат академик катта театра Алишер Навоий таваллудининг 560 йиллигига бағишланган бадиёни кечада бўлиб ўтди. Инда ғазал мулкининг сultonton Алишер Навоий сийоси юнгилганларни мәърифат, ҳалолик, по-клик ва Ватанга мухабbat руҳига яшашга чорлади. Эл севган хоғиз ва хонандалар Алишер Навоий газалларига басталган мумтоз қўшиклини кўйлаб юнгилганлар қалбига маънавият бўстонига ошуфта килдилар.

Даврон ИСАЕВ

• Тошкент Молия институти кошидаги Солик лициентида ўтказилган адабий-бадиёй кечада улуғ мутафаккир таваллудига бағишланади. Улуғ сўйимо аспарларидан ижро этилган саҳна кўринишлари, ёд олинган ғазал ва хикмати сўзлар, янграган мумтоз кўшик, ва миллий ракслар Навоий ижодининг накадар дилга яқинлигини, ўқувчилар томонидан севин ўрганилаётганини кўрсатди.

Бу кечанинг завкли ва мазмунли ўтишида она тили ва адабиётни ўқитувчиси, Ҳалқ мәърифати аълошини Азиза Исломова, олий тоғифи ўқитувчи Марҳамат Абдурахмонов, укучилардан Алишер Шўёқубов, Ўтиқберген Турсоатов, Назокат Усмонхуваевларининг хизматлари катта буди.

Шоиста УБАЙДУЛЛАЕВА

сини ўқиб-ўрганиши ва қалбларига жо килишга мухабbat ўйтотишдан иборат.

Танловда ўқувчилик алломанинг газалларидан ёд олиб, кичик саҳна кўринишлари, мумтоз кўшик ва миллий ракслар Навоий ижодини қанчалик пухта ўрганганилларини наъмойи этдилар.

Барча танлов ётшироқчилари шахар ҳалқ таълими бош бошкармасининг фахрий ёрлиги билан тақдирланадилар.

Шоҳида МАҲМУДОВА

Ғазалхон ёшлигим

Муқимий номли ўзбек давлат мусиқалии театрида буюк алюпом, ҳазрат Алишер Навоийнинг 560 йиллик таваллудига бағишилаб шахар ҳалқ таълими бош бошкармасин томонидан ўтказилсан «Ғазалхон ёшлигим кўрик-танловиниг якуний боскичи бўлиб ўтди.

Мактаб ва туманда голиб бўлган ўкувчилар шеърхонлик—жону дилим,

ғазалхонлик, баҳру-байт, мумтоз қўшиклар, миллий ракс каби шартлар бўйича беллашилар.

— Кўрик-танловни ўтказишдан мақсад, — дейди шахар ҳалқ таълими бош бошкармасин томонидан ўтказилсан «Ғазалхон ёшлигим кўрик-танловиниг якуний боскичи бўлиб ўтди.

Газалхонликни ўтказишни бўюк сўйимо ижоди билан якиндан танишириш, бой мадданий меро-

сини ўқиб-ўрганиши ва қалбларига жо килишга мухабbat ўйтотишдан иборат.

Танловда ўқувчилик алломанинг газалларидан ёд олиб, кичик саҳна кўринишлари, мумтоз кўшик ва миллий ракслар Навоий ижодини қанчалик пухта ўрганганилларини наъмойи этдилар.

Барча танлов ётшироқчилари шахар ҳалқ таълими бош бошкармасининг фахрий ёрлиги билан тақдирланадилар.

Шоҳида МАҲМУДОВА

Янги марказда илмий-амалий семинар

МАННАВИЯТ

Ўтган кунни шахримизнинг Юнусобод тумани ҳокими кошида «Маънавият ва мәърифат» методик марказининг очилиши маросими ҳамда ушбу марказда республика, шаҳар ва Юнусобод тумани «Маънавият ва мәърифат» Кенгашларининг илмий-амалий семинари билди.

Семинарда Юнусобод тумани ҳокими, туман «Маънавият ва мәърифат» Кенгаши раиси Ш. Пахрутдинов туман «Маънавият ва мәърифат» Кенгашининг онга ва бола йилдаги вазифалари, шунингдек, марказнинг жамиятимизда ўюксак маънавият ва мәърифатни қарор топтириши механизмини токомиллаштири тўрисида. Тошкент шахар ҳокими минг ўринбосари Р. Акромов «Тошкент шаҳри Узбекистон Республикаси Мустақилигининг 10 йиллигига тайёргарлик кўриш» ва ўни ўтказилсан «Тўғрисида» ги корори ижоросини таъминлашди хакида, Республика «Маънавият ва мәърифат» маркази раҳбари А. Болiev «Асосий Комиссиямиз – Узбекистон Республикаси Конституциясини ёшлар, талаба ва ўкувчиларни ўргатишни ташкил қилишни услублари тўғрисида» мәъруза килдилар.

Шунингдек, йигилишида иштирок этган маънавият ва мәърифат бўйича муносадди раҳбарлар ҳам сўзга чикаб, ушбу «Маънавият ва мәърифат» методик марказининг ташкил этилганни ва бу ерга мавжуд тематик китоблар, услубий кўлламалар, ўтиш ажодларимиз хэётидан лавзарлар – бўларнинг ҳаммаси маънавиятимиз тараққиётидаги шубҳасиз катта аҳамиятни касб этиши ва бундай марказлар барча туманларда, маҳаллалarda ҳам ташкил этилса мақсадга мувофиқ бўлиши тўғрисида» фикр-мулоҳазаларини билдирилар.

Гулором ХАМИДОВА
СУРАТДА: янги марказда.
Тохир Ниҳматуллин олган сурат.

XXI сафоси
Барча манбалардан
олинган сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

• Узбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Туркия Республикаси, Нидерландия Кироллиги, Словакия Республикаси, Янги Зеландия, Испания Кироллиги, Кипр Республикаси, Финляндия ва Исландиянинг мамлакатимиздаги Фавтулодда ва Муҳтор элчилари этиб тайинланган Раешит Уман, Тибо Хоҳти, Игорь Фурдук, Жефф Ворд, Хосе Луис Креспо де Вега, Хараламбос Иоаннисис, Тапио Саэрела, Жон Этил Гилсонлардан ишонч ёрликларини кабул килиб олди.

• Утган йилда Буюк Британиянинг Бедфорд шаҳрида узбек кураши бўйича – Ислом Каримов турнири» га асос солинган ва илк мусобака зур мвуафқият билан ўтган эди. Турнir ташабbusi кори Британия кураши федерацияси президенти Тим Томас жоноблари Ҳалқаро кураш академиясининг хакамиятини ошириш максадида ўтказилаетган ўкув семинарларida иштирок этиш учун Тошкентга келди. Вулан субнато чоғида мемҳон навбатдаги айванавий «Ислом Каримов турнири» Лондонда ўтказилажаклиги хакими харб берди.

• Кечи Олий Мажлиснинг Мудофа ва хавфсизлик масалалари кўйинтилсаннинг йигилиши бўлиб ўтди.

• Кечи Тошкентда «Ҳамширия» иши мутасассиларининг бирламчи тиббий ёрдам курсатидаги ўрни ва 2010 йилларга тиббёт кадрларини тайёрлаш ва режалаш стратегиясини ишлаб чиқишида Марказий Осиё давлатларининг ҳамкорлиги» мавзудига ҳалқаро конференция узинши бошлади.

• Кечи республика Миллий матбуот марказида ўзатвосатош» уюшмаси ва «ЎзЭувато» кўшима корхонаси раҳбарияти билан бўлиб ўтказиладига иштирокчиларни Анидикондаги «ЎзЭувато» кўшима корхонасида ишлаб чиқирилаетган «Дамас», «Тико» ва «Нексия» автомобилларига ўтган вак ичда нафқат Ҳамдустлик давлатларида, баъди бораётгалиги хусусида сўз борди.

• «Тавлим ва демократия» – 2001: ривожланиш ва ҳамкорлик истиқбollaр» деган мавзуда Тошкентда ҳалқаро анжуман бўлиб ўтди.

• Мудофаага кўмаклашувчи «Ватанлар» ташкилоти Марказий Кенгаши ташабbusi билан Самарқандда денгиз учурасида бўйича Узбекистон ҳамкорлик истиқбollaрни мусобакалари ўтказиладига.

• Жаҳонда

• Россиядаги машҳур «Вагриус» нашриёти – Узбекистон тарихи бурилиш паллассиди – ономли китобни босмадан чиқарди. Асар музалифи Германиядаги истикомат киличи Ҳукук назарияси бўйича мутахассис, юриджик фанлари доктори, профессор Леонид Левитинидир. Узбекистон матбуотида Россия Фанлар академияси академиги А. Н. Яковлевинг ушбу китобга сўзбози ўрнида ёзган «Қайтадан қашф этилган мамлакат» сарлавҳали маҳоласи чоп этилди.

• Кечи Россия Федерацияси Президенти В. Путиннинг Австрия Президенти Т. Клестиг билан учрасида субҳатлаши **Бугун** В. Путин парламент ва ишбадаломонлар вакиларидан билан учрасида.

• Кечи Киргизистонда Президент Аскар Акайнинг инсон хукуклиари ва эркинларни бўйича прокурор назоратини кучайтириш ҳакидаги фармони кучга кирди.

• Украина бош вазири В. Ўшченко, Эронга ташкил билан келди. Унинг Эрон Президенти М. Хотамий билан бўлган учрасида ҳар иккни томонлама ҳамкорлик кучайтириш хусусида сўз борди.

• Фаластин миллий мъамурият бюджет танислигини коллаш учун кўшимча 50 миллион доллар ажратилишини сурʼат Жаҳон банкига мурожаат килиди.

• Боларусда ўтган йилнинг 15 октябрда ўтказилган парламент сайлови натижалари 13 оқругда бўйича кирди. Мамлакат сайловов комиссиясинида ҳабар бернишишни бўйича оркурулардаги кайта сайлов ши Йилнинг 18 мартада ўтказилади.

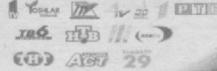
• **Бугун** Тоҷикистонга Россия Фавтулодда вазиятлар вазирлиги томонидан Тоҷикистон ва Афғонистон оралигида жойлашган ағон кочоклари учун инсонпарварлик ёрдами жўнатилади.

• Шеъриятимизнинг
улкан байрами

• Ҳикмат –
бир ҳовч олти

• Ўзбек цирк
санъати довруги

ТВ дастурлари

Ҳазрат боғидаги ўйлар...

Бу назм мулки султони Мир Алишернинг боғи, Ҳиддламакка ҳар гулини етмайди умр чоги...

Ҳар сўзида юз маъно бор, ҳар байтида минг оҳанг, Ҳар достонким бешининг бири — йўқдайчан чек-адофи.

Авлодларга олтин мерос бўлиб колган сатрлар, Утса ҳамки қанча аср, ўчмас сира бўёғи.

Ҳазратимнинг беш панжаси етмаган корт колдими, Бу ён — Чинмочин мулкидир, у ён — Бисутун тоби.

Илиму хунарнинг бобида у яратган чексиз кон, Чўлу соҳалорнинг кезганд бу улуг зот, бу инсон.

Сайр этса бу боф аро ким, очилгай баҳри дили, Кўлга қалам, соз тутади, қайнаб илҳом булоги.

Навоийга бок Иброҳим, у бир офтоб баландда, Сўнгунича ўки, ўрган, қаро кўзинг кароғи...
Иброҳим ЧОРИЕВ

Ғазал мулкининг султонига бағишланди

Улуғ мутафакир, шеърият мулкининг султони Алишер Навоий таваллудининг 560 йиллигига мимлакатимизда кениншишонланмоқда. Шу муносабат билан улуг шоир номи билан юритилувчи Алишер Навоийномидаги Адабийёт музейида ҳам катта кўргазманга ташкил килинди.

- Кўргазмадан улуг аллома-нинг нодир ва бебахо асарлари, амалий санъат намуналари, рангли миниатюралар, ноеб кўзёлмалар ўрин олган, — деди музей илмий ходими Насиба Файзиеva. - Шунингдек, бобоқалонимиз Алишер Навоий хаёти ва ижоди билан якнидан танишиш истагида бўлганилар учун, унинг бизнинг давримизгача этиб келган 33 асари, шеърий тўпламалари, достонлар, насрис асарлари буюк сиймо хакида батағиси мәълумот бера олади. Кўргазмадан 11 хонадан ўрин олган бўлиб, шар бир хона шоир ижодининг ало-

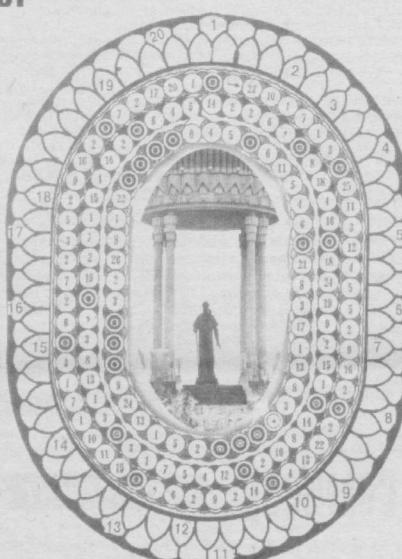
КЎРГАЗМАЛАР

Нинг ўл мас сиймоси рамзи ўрин олган. Яна бир хона эса Навоийнинг шоҳасари — «Ҳамсаға бағишиланган».

Музейда кўргазмалардан ташкири иммий ишлар ҳам олиб борилади. Куни кечга музейнинг катта иммий ходими, филология фанлари номзоди Юсуф Турсунов томонидан Навоийнинг «Ўзбек тилидаги мунончаги» асарининг сўнгги илларда топилган нусхаси ёнг мукаммал кўзёлма асосида тўлиқ холда нашрга топширилди. Ўйлаймизки, бу нашр Алишер Навоийнинг 560 йиллик тўйига муносиб совға булади.

**Шоира МУХАМЕДОВА
СУРАТДА: кўргазмадан лавҳа.**

Тоҳир НИФМАТУЛЛИН
олган сурат.

Газетанинг 2 февраль сонида чиккан бошкотирманинг жавоблари:

Энита: 7.Курилиш. 8.Коражон. 10.Козилик. 13.Қовок. 15.Қонун. 17.Қимиз. 18.Қалай. 22.Қозоқ. 23.Қушик. 24.Қарағай. 29.Қорагиё. 30.Қаламча.

Бўйига: 1.Қувасой. 3.Қирор. 4.Қошик. 6.Қорасув. 9.Қилич. 11.Қодиров. 12.Қоракўн. 19.Қобулов. 20.Қомати. 21.Қизилча. 24.Қалин. 25.«Қасам». 16.Қармок. 26.Қудрат. 28.«Қиёмат».

Муаммонома: 1.Ватт. 2.Ринг. 3.Дилкаш. 4.Ўрим. Ҳикмат: Тили ширинлик мўминнинг давлатидир.

Очкич сўзлар: 1.Ватт. 2.Ринг. 3.Дилкаш. 4.Ўрим. Ҳикмат: Тили ширинлик мўминнинг давлатидир.

Муаммонома

. Аввало қўйидаги очкич сўзларни топин.

1. Уша давдрава Балу шахри хукмдори бўлган Навоийнинг иниси — 7, 2, 9, 26, 24, 13, 5, 1.

2. ёш Алишер ижодига ўюксак баҳо берган мумтоз замондо шоир — 5, 4, 14, 17, 1, 22.

3. Алишер Навоийнинг «Ҳамса» асари тўртинчи достонидаги садоқатли аёл сиймоси — 12, 4, 5, 18, 24, 19, 9, 2.

4. Алишер Навоий хикматидан: 23, 21, 2, 17, 8 қисла менга бир қатла фарёд айламам.

Эзга кисла бир жафо юз қатла фарёд айларам. 5. Нафънг агар ҳалқа 6, 24, 13, 2, 25 дурур, бикил бу 3, 2, 17, 20 ўзинга кўпрак дурур.

6. Навоий ўрганиб юкори баҳо берган Сайдий меросига мансуб асар — 6, 11, 15, 14, 8, 3.

7. Алишер Навоийга бўрилган таърифдан: «16, 2, 10, 2, 6 мулканинг султони».

Энди шакл айланаларидаги ракамларни очкич сўзларидаги мос ҳархарлар билан алмаштириб муаммономани ҳал этинг. Улардан Алишер Навоий меросига мансуб маснавийлардан бирини билиб оласиз.

Тузувчи Фозилжон ОРИПОВ.

Сўранг, жавоб берамиз

Мен кўпинча хизмат сафарида бўламан. Айтингчи, иш берувчи томонидан хизмат сафари давомидаги қандай ҳаражатлар тўланиши керак?

C.Саидов.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 171-моддасига биноан, хизмат сафарида ва кўчиби юриш билан боғлиқ ишларда қўйилагилар тўланиши лозим:

йўлкира ҳаражатлари;

доимий турар жойдан бошқа жойда яшаш, шу жумладан уй-жой ижараси билан боғлиқ ҳаражатлар;

ходим томонидан иш берувчининг рухасати ёки розилиги билан қилинган бошқа ҳаражатлар (мехмонхонада яшаш, овқатланиш учун кетган ҳаражатлар, транспорт учун кетган ҳаражатлар ва шу кабилар).

* * *

Мен корхонада ишлаб чиқарши вактида тиббий жароҳат олдим. Менга жароҳат учун тўлов энг кам ойлик маоши асосида тулади. Шу қонунишми?

Ф.Файзев.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 190-моддасига мувофиқ, соғлиққа етказилган зарар бўйича тўлов миқдори ходимнинг жароҳат олганда қадар ўртача ойлик маоши асосида аниқланади.

Тўланиши лозим бўлган миқдор жабрланувчининг меҳнатда майиб бўлишига қадар олган ўртача ойлик иш ҳақига нисбатан фоиз ҳисобида, унинг қасбида оид меҳнат қобилиятини йўқотганлик даражасига мувофиқ белгиланадиган ҳар ойлик тўловдан, соғлиғига шикаст этиши билан боғлиқ қўшимча ҳаражатларинг компенсациясидан, шунингдек белгиланган ҳолларда эса — бўйрўла бериладиган нафақа тўлашдан иборатдир.

Тўлов миқдорини тайинлашда ойлик маоши, стипендия, нафака ва бошқа даромадлар ҳисоба олинмайди. Шу билан биргаликда жабр топған ногиронга тўлов белгиланган энг кам ойлик маоши миқдорининг 50 фоизидан кам бўлмаслиги керак.

Энг кам ойлик иш ҳақи миқдори ўзгартган сариф олганда миқдорининг 50 фоизидан кам бўлмаслиги керади.

* * *

Гаров ҳуқуқи ҳақида маълумот берсангиз. Гаров ҳуқуқи қандай ҳолатда вужудга келади?

Ш.Шокиров.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 270-моддасига биноан гаров ҳуқуқи гаров тўғрисида шартнома тузилган пайтдан, ёхуд башарти шартнома нотариал тасдиқланниш шарт бўлса — нотариал тасдиқланган пайтдан, шартнома рўйхатдан ўтказилиши шарт бўлганида эса — у рўйхатдан ўтказилган пайтдан бошлаб вужудга келади.

Гаров нарсаси қонунга ёки шартномага асоссан гаровга кўювчада бўлиши лозим бўлса, гаров ҳуқуқи унга гаров нарсаси берилган пайтдан, башарти шундай топшириш шартнома тузилишидан аввал амалга ошган бўлса — шартнома тузилган пайтдан бошлаб вужудга келади.

* * *

Ақиз солиги қачон ва қандай товарларга солинади ва қайсиларига солинмайди? Шу ҳақда маълумот берсангиз,

Ш. Тоҳиров.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 80-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ишлаб чиқарилган товарларга ва импорт қилинган, ақиз тўланадиган товарларга ақиз солиги солинади.

Ақиз тўланашитган товарларнинг экспортiga ақиз солиги соилимайди, Ўзбекистон Республикаси товарлар (ишлар, хизматлар) экспортiga нисбатан солиқ солиши режимини кўллайдиган давлатларга товарлар (ишлар, хизматлар) реализация қилинадиган ҳоллар бундан мустасан.

* * *

Мен ойлам билан яшайдиган ўйимизни хусусийлаштирсанман, уй пулни ҳар ойда тўлаб турман. Яқинда солиқлар келиб уй солигини тўлашм кераклигини айтишиб, шу тўғрими?

С.Хасанов.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 90-моддасига биноан юридин шахслар учун асосий воситалар ва номодий активларнинг ўртача ийллик баланс қиймати солиқ солиши обьекти ҳисобланади.

Жисмоний шахслар учун:

уларнинг мулики бўлган ўй-жойлар, квартиralар, чорбог ва боғ уйлар, гаражлар ва бошқа иморатлар, бинолар ва иншотлар қиймати;

уларнинг мулики бўлган автомобиллар, моторли қайиқлар, вертолётлар, самолётлар ва бошқа транспорт воситалари движателларнинг куввати солиқ солиши обьекти ҳисобланади.

Хурматли ҳаммаҳарлар! Ўзингизни қизиқтирган масалалар юзидан 133-99-42 телефонига кўйнироқ қысалсангиз малакали муҳассислар ёрдамида саволларнинг батағиси жавоб беришига ҳаракат қиласиз.

Ёш мусиқачи.

Эркин Ботиров олган сурат-лавҳа.

ДОНИШМАНДЛАР ХАЗИНАСИДАН

Подшоҳ Озодбахт ва Хожа сагпараст қиссаси

(Давоми)

Ровий айтурки, то намоз дигаргача Хожазода Хожа сагпастар билан дўконда сухбатлашдилар. Сўнгра дўконни ёпиб Хожа-нинг уйига равона бўлдилар. Хожазода кўрдики ул иккι гулом-бачалар итни кўчигига олиб ва ул иккι гуломни зағас-ни кўтариб олдинда борадурлар. Вақтики Хожа сагпастарнинг ховлисига етдилар. Хожазода кўрдики ажби бир шоҳона иморати олий, иморат этагида бир ховуз бордур. Ховуз атрофига палослар тўшлилаб, асбоби айш ва тарбни мухайё этидурлар. Аммо, итнинг сандалисими ховузнинг лабига кўйибдурлар. Хожазода анда ўлтирадур, адогим муни кўриб думоги чоғ бўлудар ва Хожа сагпастарни гуломлари таомин ҳизри килиб дастурхон бирла олтин лаганларни сарпш билил ул итни олдига олиб бориб, зарбоф дастурхонни соладилар. Ул ит сандалдин кўйича тушиб ул лагандаги таомни еди ва ул тилло лагандин сув ичганча, сўнгра яна сандалига чириб ётадур. Ул иккι гуломлар зар рўмол билан итни оғзини артиб кўядилар. Ул иккι зангида гуломлар итдан қолган лагандаги таомни қафасни олдига олиб бориб қафас калитини Хожадон олиб кулфни очиб ул иккι нафар бандини қафасдин чиқариб, мушт зарби билан итдан қолган сарактим уларга едиррадилар ва яна қафас-да кирилтиб кулфлаб кўргандилар. Амалин сўнгро Хожамин ёмон томонида сандалига кўчирилди.

МАНУАВИЯТ

Қадрдон ва севимли маскан

Болалик хотиралари хар бир инсоннинг ёдида ўчмас из-
колдидари, албатта. Ёшлигига ота-оналар ёки қадрдан
ўқитувчилар кўлидан тутиб театр ёки кинога бормаган
бала бўлмаса керак. Айниқса, болажонларнинг севимили
маскани бўлмиш йўлдош Охунбоев номидаги ёш томо-
шабинлар театри каттаю кичикка яхши таниш.

Күп йиллардан бүнө ёш авлод оңгыя маыннавыт нурларынын сочыб келәттән ушбы утахон театрнин ташкил топғаныга ўтган Иили 70 йил түлдү. Бу күтүп дардоға ет-мийшил давомымда инглаз спек-таклый намойиш күлиңди, күргина саныттамиз дегаралып етишилчи-киб, театрамиз дөврүгүни ошириб жаңын танитында узларыннан муносиб хиссаларынан күштілдир.

Ўзбек театр санъатига асос со-
лган М. Уйғур, Е. Бобожонов, А.
Хидоятдин сингари буюк силомароли
из яратган роллар, уларнинг маъ-
ниявитимиз ва маданийитимиз йўли-
да амалга оширган хайрли ва эзгу
ишларини давом эттираётган ажой-
иб санъаткорлар етишиб чиқмоқда-
лар.

— Ыш томошибинлар театрида танкылар артистлар, захматка инсонлар мекнат күлип, болажонлар калбида үзләрининг ахойиб роллари билан ўчмас из қолдирганлар, — деди театр режиссёры Жұра Махмудов. — Шаҳримизнинг Эсі Құйаш майдондай жойлашған кекса театrimиз биносида шу йиллар ичидан қанчадан канча спектакллар намойиш килинип, кинкитоштар калғып-

1968 йили катталиги жиҳатдан иккичи ўринда турик Усфарон (бизнисмен Хуре) таомимасанни 22-жылдик Григорий Григорьевич Годуновниң оғизине келип шарттады.

ручи хөфөн (бирчийчүү Хөлп) пирамидасын заманавийг геофизик асбоблар ёрдамдаа американцик физик хамда археолог олимлар тадык килдилар. ЭХМ ёрдамдаа олинганд натижаларни күрий беихтиер сүйүштүлдилар. Чункик ЭХМда пирамидадагы мағжифтүүллүр хамда унинг остигдиги сагана түргисиде керак маалымут ўйк эди. Бу хам етмагандек ююри сипатли заманавий асбоблар ёрдамдаа худай оддий мақтаб ўкувчиларига ўшбаш, пирамиданин мутсанылган лигиин хам ногутыр хисобладилар. Бу воеаны шу гурху иштирокчىسى, машхур профессор Гонейд шундай изолайдай: «Бизнин» натижаларимизга пирамида ичидаги номалымуз сирли «кимас» сезидирмасдан таасир күрсатади. Нималигини ис搏итлаша күчим етмайды. Балки пирамидада «яшаёттган» сехргарлар ёки фыръяван рухи таасир күрсаттан бўлиши мумкин».

Кадимги мисрликлар жасадын мүмкілешін тағсип-лоптарини жуда мұккамал билгандар. Улар дүнедә әнгаттиқ материалдар хисобланған (олмосдан кейин туды) хамда табиатта жуда кам үйрәділген нефрит тошының үйіб, ванна хроси қылғандалар вәу ваннага үзәри тајрәллаган мүмкін балзамини согланылар. Улар мүмкілешандың танадығы ичкі аязлорни олиб ташлад, мұшқапларды, терек билан сұяқ орындағып да барча суюқларни маусым мослама оркалы сүриб чиқарып ташшылар. Шундай килинимаса, жасад үздөн чириб, үнданд ғакат скелет колар зди. Кейин жасадын балзам солинган ванна ичига күйіп, устини әнпіб мальмұв вакт салынған, коронға жойда сақлаганлар, кейин сагана ичига жасадын күрітіп күйінганлар. Якында Готтинген шахрида жоюлашған аналитик электрон микроскопия институтинин профессоры, АҚШШлік доктор

ги кунда театр заллари жамиша болажонларымиз билан тұла. Ийлда Ийлға театраста иsteъоддли актёrlар сони ортиб боромдақ. А. Исломов, М. Кодиров, Х. Отаконова, Б. Фозилов, Е. Зиёмухамедова сингарған фидой ван иsteъоддли актёrlар шылдар жұмысалынды.

шулар жумасындаидир.

Айнан күнпәрлеатра олий ўқыттити замомал белгел ёшларниң диплом ишлари бүйчай А. Аваллоний асаси асосида «Адвокатлык иши осоними?» номлы спектакль таңбланып, Ерланымкода. Шунгидеге, көлгүсүзде, буғунги күн нұктай назаридан ён дошиби, мүсикті асар «Ершитолы» спектаклини сақналаштырилған мүлхажланымкода. Үсминалар учун Шекспирнинг «Гамлет» асарының сақналаштырылышы, Оналар со болалар ийлә мүносабаты билан заманнавий руҳдагы, буғунғи күн талабига түла жавоб берә оладиган маңыздылар жиынтығы да асаарлар нарын маймани кишилік резжалаштырылымко да.

Ха, болалар күнгілін олиши халықаралық жаңалыштың мәдениеттегі орталығы болып табылады. Айнан да, көзінен күштілік жаңалыштың мәдениеттегі орталығы болып табылады. Айнан да, көзінен күштілік жаңалыштың мәдениеттегі орталығы болып табылады.

Дилором ИКРОМОВА

нинг ҳузурингизга мушарраф бўлмасам эрдики, сизнинг фиро-
қингизда энди ҳукик умр ўткарурман. Сиздан жудо бўлгандин
сўнгра ва яна мусассар бўлгаймику, кўзимни сизнинг нуроний
чехрангиз шарофати билан муనаввар килсан. Ёки ажал қўли
ёқамдин ушлармикан деб, ушбу хаёллар билан ийладим деди.
Ул хожаи ошик бу сўзларни Хожазодадин эшиттиғиғон ва
зори билан айдики, эй жоним Фарзандим ва эй кўзимнинг нури
аё нима буддиги, бу оз фурсатда тезгина мандин жудо бўлп-
сан. Эй нури дийдам бу хаёлни бошингдин чиқорғилки, ман
тириқдурман сенни юбормасман. Ахамнинг оби-ҳавоси Рум
вилоятидан кам змас. Агар ота-онангни фикрида бўлсанг, ман
ўз кишиларимга буюруман тоғиз фурсатда уларни бу ерга олиб
кечурлар. Ман жаҳонни кўп кездим, аммо Фарзандим йўқки
мандин сўнгра мулкимга ворис бўлғай. Энди ажал манга яқин-
лаши, хоҳиминг улки манга фарзандлик килсанг. Вактики
ажалим етса, ўз кўлинг бирлан мани туфрокга топширсанг.
Хожазода айтдиди, ота-онангни розилиги олло-таолоннинг ри-
золигидир. Манга бир йилдан ортиқ рухсат берган змас эрди-
лар. Яна оқиз бўлғонларнинг кўзлари манга интизорлик била
турғайлар ва мани тоқатим йўқи, ота-онамни қарғишларига
қолишига. Агар сиздан шафқат бўлса, бу бандага рухсат бериб,
сафароз килсангиз, токи аларни кўриб янга қайтиб келслам ва
сизнинг мулозаматингизда бўлсан. Токи тириқман фармонбар-
дор бўлсан. Ва яна Рум вилоятида ҳам олимлар ва эшонлар
кўпдур, аларни зиёрати учун агар у ерга қадам ранжидаги қўл-
салар, мен ҳам сиз билан ҳамроҳ бўлур эрдим — деб, кўп илти-
жолар билан зори-тавалло килди.

Турғун ФАЙЗИЕВ тайёрлаган.
(Давоми бор).

Илхом ШЕРМУҲАММАД

САНЪАТ

— Давлатимизнинг яқин 10 йил ичидаги ёршган иотуклари каторида бизнинг ўзбек давлат циркига кўрсатган ётибори хам катта бўлди. 1998-2000 йиллар давомида жуда катта таъмирлаш ишлари олиб борилди. 2.300 томошабинга мўлжалланган замонавий ўриниклар, маҳсус аттракцион жихозлари, 140 ходимимиз фаолияти учун куял бўлган шарт-шароитлар шулар жумласидандир. Цирк артистлари томошабинлар, айниқса болажонлар учун кизикларли, улар севиб томоша киладиган томошалар тайёрлашга ҳаракат килимокдалар. Чунки хозирги ёшлар, замон талаби, томошабиннинг нигоҳи зиёд, ўтири. 1999-2000 йилда энг севимли байрамимиз Янги йилни нафакат Коробо ва Коркиз билан, балки, Шимолий Америка, Голландия давлатлари сингари

Ўзбек цирки юксалишда

Аввало ўзбек цирки деганда халқимиз машхур Тошкенбоев, Ҳаким Зарипов суполаларини, дорбоз Нисо Шариповларни эсга оладилар. Биз ўзбек давлат цирки бирлашинасинг раҳбар ўринбосари Раҳматулла Шерматовдан ўзбек давлат циркининг бугунги кундаги фаолияти ҳақида сўзлаб беришни сўрадик.

«Санта Клаус» — театрлаштирилган янги цирк томошаси билан кутилишиларга ёришидик. Болажонларимиз бу томошаларни катта завқ билан томоша килдилар. Сўнгги уч йил ичидаги Украина, Россия ва Хитой давлатларидан цирк артистлари ташриф буориб, циркимизда ўз томошаларни намойиш этдилар.

Хозирги кунда кичинкотай дўстларимиз учун ранг-баранг, қизиқарли томошалар тайёрлашга ҳаракат килимокдамиз. МДХ давлатларни ҳайвонлар, зотдор отлар — асосан Корабайир отлари иштирикоди томошалар тайёрлашга ҳаракат килимиз. Халқимизнинг машхур Тошкенбоев, Ҳаким Зарипов суполалари, дорбоз Нисо Шарипова, ёввойи ва йиртқич ҳайвон ўргатувчи-

лар — Фурқат Юнусов, Рустам Матчоновларни номи хориж давлатларида ҳам маъмум. Республикаизда 20 дан зиёд цирк жанрида ижод килувчи гурӯҳларимиз мавжуд. Хозирги кунда ўзбек давлат циркининг вимолоти бўлимларини ташкил килингани.

Эндиликда ўз миллий санъатимизни хориж давлатларида ҳам намойиш этишни кўрик-тапловларда иштирок этиш шараfiga мусассар бўлдик. Ўтган йили 140 давлат иштирок этган цирк кўрик-танлондаги 2-уринни олишига мушарраф бўлдик. Ниятимиз — Оналар ва болалар йилида ҳам болажонларимизга манзур бўладиган қизиқарли ва ранг-баранг томошалар тайёрлаш циркимиз довругини янада ошириш ва юксалиришидир.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ

ТУРФА ОЛАМ

◆ Японларда ҳар бир аёл ҳақида «У овқат пиширишни билмайди, ухлаганда ётиши ёмон», деса шунинг ўзи ажралиш учун судга ариза беришга етарли асос бўлади.

◆ Инглизларда агар ёр-хотин иккиси бир пайтда ажралиши талаб этса, ажрашуvgа рухсат этилмайди. Қонун бўйича ажралиши уларнинг биригина талаб этиши керак.

◆ Мадагаскарда агар ёр-хотиннинг бири узоқ сафарга отланмоқчи бўлса, улар вақтинча ажралиши мумкин экан. Сафардан қайтиб кичик тантаналар билан яна қайтадан жуфтни ҳалол бўлади.

◆ Италияда агар аёл ёрига жигига тегадиган ўй ишларини бажаришни топширса, ёркак дароров ажралиши талаб қиласи, бу одат уларда қадимдан қолган расмидир.

◆ Австралиялик ёркак ажралиш учун бошини қотириб ўтиромайди. Агар ёр хотинини хоҳламаса, «Кет!» деган бир оғиз сўз суд учун асос бўлади.

Кидирбой ТЎЛАБОЕВ
тўплади.

Спорт — бизнинг севимли машғулотимиз. Сергей Любич олган сурат.

САЛОМАТЛИК — ТУМАН БОЙЛИК

Ҳай-ҳай, бу асаблар!

Доимий асабий ҳолатларни бъазан «аср қасаллиги» деб ҳам атасади. Ҳар қайсизмиз бир бўлмаса — бирда, борган сари жаҳдор, ҳар нарсага «пов» этиб ёниб кетадиган бўлиб бораётганимизни пайқаб қоламиз.

Шу каби ажралийкни биз қандай енгишимиз мумкин, туриғашга тегадиган нарсалардан қандай ҳалос бўламиш? Муҳими, қалтис вазиятларда ўзимизни тутиб қолишига қай даражада ёришамиз? Кўйдаги тест сўровлари шу саволларга муайян даражада жавоб тошип имконини беради.

Тавсияларимиз: «Жуда ҳам» деган ҳар бир жавобингизга З бали ёзасиз, «учнчалик эмас» жавоби учун 1 балл, «хеч ҳам» жавобига — балл йўк.

Шундай килиб, кўйдагилар фашингилини келтирадими?

— Сиз севиб ўқидиган газета ёки журнال саҳифаси фижимлаб ташланган бўлса;

— ёши ўтиб колган аёл кизларга хос кийинган бўлса;

— кўчада чекиб кетаётган аёлчи;

— сўхбатдошингиз көк бурнингиз тагига келиб колса (гарчи бу холат унинг айбисиз — оломон ичидаги, автобусда содир бўлган бўлса ҳам);

— кимдир тирноғини кемириб ўтириши;

— кимдир сизга нималарни дарори ўргатишга уринса;

— кимдир сиз томонга караб йўталса;

— кимнингдир ўринисиз кулгисини эшитсангиз;

— яқин дустларингиз хадеб кечикверганда;

— кинотеатрда яқинингизда ўтирган кимдир қона мазмунини гапириб ёки конфет қозоғини шитирлатиб ўтиргандага;

— сизга керакмас нарсани совға қилишганда;

— ўқимоқчи бўлган китобнинг мазмунини сизга гапириб бера бошлашса;

— атир хиди кучли анқиганда;

— жамоат транспортидаги баланд овозда гаплашиш;

— сўхбатдошингиз гап давомида турли имо-ишоралар қилавериши;

— ҳамкасларингизнинг хорижий сўзларни тез-тез ишлаб топриши;

— Натижха: 50 дан ортиқ балл. Сизни босиқ, сабр-тоқатли одамлар каторига кўшиб

бўлмайди. Аризмаган нарсаларни сизнинг фашингизга тегаверади. Сизда хатто ўзингизни ўраб турган мухитдан фашингизга тегадиган нарсаларни излашга мойиллир бор. Шунинг учун ҳам сиз тез тутоқиб кетасиз ва ўзингизни босолмай коласиз. Асаб тизимингиз аллакачон музованзанини ўқоткиб ќўйган ва бундан нафакат ўзингиз, балки атрофидагилар ҳам азият чекадилар.

13-49 балл. Сиз анча кенг тарқалган кишилар гурухига кирасиз. Факат жуда ёқимсиз нарсаларни фашингизга тегадиган ҳамда одатдаги хәёт икри-чикирларидан фожия ясамайсиз. Шунинг учун ҳам сизда ёқимсиз нарсаларни тезда ишнуб юбориш иммунитет шаклланган.

12 ва ундан кам балл. Тедмидек мустаҳкам асабининг ҳаётга реал кўз билан қараш имконини беради. Эхтимол, мазкур тест етариғи даражада кенг камровли бўлмай, сизнинг энг нозиг жихатларининг наимён килиш имконини бермандир. Хуносани ўзингиз чиқаринг. Харкаль сизнинг ҳақинизда ғосонига издан чиқарса бўладиган одамлардан эмас» деган иборани кўллаш мумкин.

«02»: ҲОДИСАЛАР

■ Мирзо Улугбек туманида иккиси номаъум шахс 17 ёшли фуқаро А.Пга ўзларини туман Ички ишлар бошқармаси ходимлари деб таниширилди, товламачилик йўли билан унинг чўнгагига гиёванд мадда солиб кўйғач, «Агар 50.000 сўм бермасанг, қаматиб юборамиз», деб кўрктиб туп талаб қилган. Буюк Илак йўли дехон бозорида ИИББ Коррупция ва рэккетга қарши кураш бошқармасининг тезкор ходимлари томонидан ўтказилган тадбир натижасида 1978 йилда туғилган О.А. ва 1979 йилда туғилган Е.М. товламачилик йўли орқали А.П.дан 50.000 сўмни олаётган вактида далилий ашё билан ушландилар.

■ Чилонзор туманида туман хокимлиги биноси олдида ИИББ Коррупция ва рэккетга қарши кураш бошқармасининг тезкор ходимлари томонидан ўтказилган тадбир натижасида 1977 йилда туғилган М.Р. ўзини туман хокими ёрдамчиси деб танишириб, 1971 йилда туғилган хусусий тадбиркор М.К.га яшаб турган ўйиннинг ёнига кўшимча хона куриш учуге тегиши хужжатларни расмийлаштириб бераман деб Фирибгарлик йўли билан 200.000 сўм пулини олган вактида далилий ашё билан ушланди.

■ Миробод туманида 1970 йилда туғилган С.Д. 49 ёшли В.Ш. ни шакар олиб бераман деб, 15.000 сўм пулини алдов балоба олиб кайтариб бермаган.

■ Чилонзор туманида 1955 йилда туғилган Х.И. 42 ёшли И.Д. ни алдаш йўли билан хайдовчилк гувоҳномасини олиб бераман деб, 90.000 сўм пулини алдов балоба олиб кайтариб бермаган.

■ Бектемир туманидаги Кўйлик дехон бозорида 1965 йилда туғилган Г.Г. «17-мавзуз» маҳалла кўмитасига қалбаки маълумотнома тақсим этиб, Фирибгарлик йўли билан вилояти Каттакўрон туманида яшовчи Ж.С.нинг жами 240.000 сўмлик 711 килограмм маргаини фирибгарлик билан сабт бераман деб олиб, жуфтакни ростлаган.

■ Чилонзор туманида 1965 йилда туғилган Г.Г. «17-мавзуз» маҳалла кўмитасига қалбаки маълумотнома тақсим этиб, Фирибгарлик йўли билан 4.900 сўм моддий ёрдам пулни олган.

■ Собир Рахимов туманида 1977 йилда туғилган, тадбиркор А.К. ва 1974 йилда туғилган З.А. Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармасининг тезкорида 1976 йилда туғилган Самарқанд вилояти Каттакўрон туманида яшовчи Ж.С.нинг жами 240.000 сўмлик 711 килограмм маргаини фирибгарлик билан сабт бераман деб олиб, жуфтакни кайтариб бермаган. Утказилган тадбир натижасида ушбу жиноятни содир этган 1977 йилда туғилган, «Ўзийхойжамғармабанк» шаҳар бўлими иқтисадчиси У.А. ушланди.

■ Юкорида келтирилган жинойи ҳолатлар бўйича кўлга тушган Фирибгарлар ва товламачилингиз ўз килмишларига яраша жазоланишлари аник. Худди шунингдек, жабланувчилар ҳам ўз олдилирига келган ҳар ҳандай шахснинг ҳар қандай ташларига лакта тушиб, мол-мулкидан айрилимай, энг аввало, шахсини тасдиқловчи хужжат тадаб килиш лозимлигини энди бир умр ёдда тутишларига ва ўзиниз соддадлик, соддадиллини умброр унтишишларига ишонамиз.

Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати.

Бош мұхаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНАР:

хатлар — 133-29-70;
зўйонлар —
133-28-95, 132-11-39,
факс: (3712) 133-29-09.
Хадами — 2 босма табоб, обеф усулда
босиди. Котоғ бишчиз А-2

Душанба, чоршанба ва жума кунилар чиқади. Нашр кўрсаткичи — 209

Газета Ўзбекистон давлат
матбуот кўмитасида
10-реками билан рўйхатта олинган

Нащрии етказиб берни масалалари бўйича турар жойлардаги почта
бүлмаларига еки «Тошкент почтамти»га — 133-74-05 телефонига
мурожат қилишнингиз мумкин.

Газета «Тошкент оқноми»нинг компьютер
марказида териди ва саҳифалари.

«Шарқ» нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси
босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-й.